

Зарубіжні авторські зібрання

Роберт ГОВАРД

КОНАН

КНИГА 5

Харків
«ФОЛІО»
2025

ПО ТОЙ БІК ЧОРНОЇ РІКИ

1

КОНАН ВТРАЧАЄ СОКИРУ

Тиша на лісовій стежці була такою первозданною, що звук кроків в м'яких чоботах здіймав дивовижний неспокій. Принаймні так здавалося мандрівникові, хоча він просувався стежкою з обережністю, якої має дотримуватися кожен, хто вирушає за Чорну річку. Це був молодик середнього зросту, з відкритим обличчям і кучмою скуйовдженого рудого волосся, яке не ховали ні шапка, ні шолом. Одяг мав доволі звичний для тієї країни: груба туніка, підперезана поясом, короткі шкіряні бриджі та м'які чоботи з оленьчої шкіри, вищі за коліна. З хляви одного чобота стирчало руків'я ножа. Широкий шкіряний черес підтримував короткий важкий меч і гаман з оленьчої шкіри. У широко розплющених очах, які розглядали стіни зелені, що обрамляли стежку, не було жодного хвилювання. Чоловік був невисокий, мав міцну статуру, і на руках, що залишалися оголеними через короткі широкі рукави туніки, виднілися залізні м'язи. Він невпинно крокував, хоча найближче поселення лежало за милі позаду, а кожен крок наближав його до неабиякої небезпеки, що тінню нависла над стародавнім лісом. Мандрівник не створював стільки гамору, як йому здавалося, хоча й добре знав, що найтихіший його крок може стривожити гострий слух тих, хто міг ховатися у зрадницькій зеленій гущі. Його безтурботність була

удаваною; очі й вуха вкрай напружені, особливо слух, бо жоден погляд не міг проникнути в листяні хащі далі ніж на кілька футів у будь-якому напрямку. Тож інстинкт, а не реакція органів чуття, раптово змусив вхопитися за руків'я меча. Зайда нерухомо застиг посеред стежки, несвідомо затамувавши подих, міркуючи, чи справді він щось почув. Тиша здавалася абсолютною. Ні білка не застрекотіла, ні пташка не цвірінькнула.

Тоді його погляд зупинився на купі кущів біля стежки за кілька ярдів попереду. І хоча жодного вітерцю не було, молодик побачив, як затремтіла гілка. Коротке волосся на його потилиці стало сторчма, і мандрівник якусь мить стояв у нерішучості, упевнений, що рух у будь-якому напрямку загрожує смертю, що налетить на нього з тих кущів.

Почувся хрускіт. Кущі різко захиталися, звідти зі свистом вилетіла стріла й зникла серед дерев біля стежки. Подорожній встиг зауважити її літ і вчасно ухилився. Сховавшись за товстим стовбуром, міцно тримав меч, і побачив, як кущі розступилися, і висока постать неквапливо ступила на стежку. Мандрівник здивовано дивився. Незнайомець був одягнений подібно, як і він сам, у таких же чоботях, але в шовкових шароварах, а не в шкіряних штанах. Замість туніки мав темну кольчугу без рукавів, а на його чорній гриві красувався шолом. Той шолом дещо здивував: замість пір'я він був прикрашений короткими бичачими рогами. Жоден цивілізований майстер ніколи не кував би такий головний убір. Та й мармиза під ним також не була обличчям цивілізованої людини: смаглява, вкрита шрамами, з колючими блакитними очима. Це було обличчя таке ж дике, як і первісний ліс, що утворював його тло. Чоловік тримав

у правій руці широкого меча, вістря якого було вимащене чимось червоним.

— Виходь, — покликав він із незнайомим для мандрівника акцентом. — Тепер тут безпечно. Був лише один пес. Можна вже виходити.

Останній з ваганням вийшов і витріщився на незнайомця. Він почувався дивовижно безпорадним, порівнюючи свої пропорції з воїном, який мав масивні, окуті залізом груди, випнуті м'язи, та споглядаючи на руку, обпалену сонцем, яка тримала закривавлений меч. Незнайомиць пересувався з небезпечною легкістю пантери; занадто гнучкий, аби бути породженням цивілізації, навіть того краю цивілізації, що складав зовнішні кордони. Повернувшись до кущів, він розсунув їх. Досі не знаючи, що відбувається, подорожній підійшов і зазирнув досередини. Там лежав чоловік, невисокий, чорнявий, м'язистий, майже голий, за винятком пов'язки не стегнах, намиста з людських зубів і мідного браслета. Короткий меч за поясом, а одна рука все ще стискала важкий чорний лук. У мерця було довге чорне волосся. Це майже все, що можна було сказати про його голову, бо риси ховалися під маскою з крові та мозку. Череп жертви був розколотий аж до зубів.

— Він пікт, присягаюь богами! — вигукнув мандрівник.

Палючі сині очі глипнули на нього.

— Ти здивований?

— Мені казали у Велітріумі та повторили в хижках поселенців уздовж дороги, що ці чорти інколи перебираються через кордон, але не очікував зустріти когось із них так глибоко всередині країни.

— Але ж ти всього за чотири милі на схід від Чорної річки, — повідомив незнайомиць. — А цих зайд убивали

в радіусі милі від Велітріуму. Жоден поселенець між річкою Гроловицею і фортом Тускелан не може почуватися в безпеці. Сьогодні вранці я взяв слід цього собаки за три милі на південь від форту, і відтоді стежив за ним. Підійшов ззаду, коли він натягував стрілу, цілячись у тебе.

Мандрівник виричався на велетня, приголомшений інформацією, що той зумів вистежити одного з лісових дияволів і порішив його, коли той нічого не підозрював. Це означало майстерність, про яку не могли мріяти навіть у Конайохарі.

— Ти з гарнізону форту? — запитав він.

— Я не солдат, хоча мені платять і отримую пайку, як лінійний десятник, але свою роботу виконую в лісі. Валаній знає, що я корисніший, наглядаючи вздовж річки, ніж сидючи у форті.

Вбивця недбало заштовхав ногою тіло глибше в хащі, зсунув кущі та завернув на стежку. Врятований пішов за ним.

— Мене звати Бальтус, — відрекомендувався він. — Минулої ночі був у Велітріумі. І ще не вирішив, чим займуся — оброблятиму землю, чи вступлю на службу у форті.

— Найкраща земля біля Чорної річки вже зайнята, — буркнув убивця. — Багато доброї землі є між Скальповим потічком, який ти міг бачити кілька миль назад, і фортом, але це вже занадто близько до річки. Пікти підкрадаються, щоб палити й убивати, ось, як той. Вони не завжди приходять поодиночі. Колись вони спробують витіснити поселенців із Конайохари, і, ймовірно, їм це вдасться. Якби здобути великі маєтки для своїх баронів і сіяти пшеницю там, де зараз лише полюють на оленів, то не довелось б переходити кордон і відбирати землю в піктів.

— Дуже дивні заяви для людини, яка служить у губернатора Конайохари, — зауважив Бальтус.

— Мені начхати, — відповів йому співрозмовник. — Я найманець. Продаю свого меча тому, хто запропонує найвищу ціну. Я зроду не сів пшеницю і ніколи не буду, поки є врожаї, які можна збирати мечем. Але ви, гійборійці, поширилися настільки далеко, наскільки змогли. Ви перетнули кордони, винищили кілька місцевих кланів і відсунули кордон аж до Чорної річки, але сумніваюся, що ви зможете довго утримувати те, що завоювали. Ваш ідіот король не тямить тутешніх умов, а поселенців недостатньо, щоб стримати узгоджену атаку з-за річки.

— Але ж пікти поділяються на маленькі клани, — заперечив Бальтус. — Вони ніколи не об'єднуються. А ми можемо здолати будь-який їхній клан.

— І навіть три-чотири клани вкупі, — зізнався вбивця. — Але одного дня з'явиться той, хто об'єднає тридцять чи сорок кланів, як це відбулося серед кімерійців, коли багато років тому гундерменці намагалися пересунути кордон на північ. Вони намагалися колонізувати південні землі Кімерії: знищили кілька невеликих кланів, збудували форт Венаріум. Ти, либонь, чув цю історію.

— Звісно, чув, — підтвердив Бальтус і сіпнувся. Пам'ять про ті криваві події залишилася чорною плямою в літописах гордого і войовничого народу. — Мій дядько був у Венаріумі, коли кімерійці перебралися через стіни. Він був одним із небагатьох, хто врятувався з тієї бійни. Він багато разів розповідав цю історію. І погоджувався, що ніхто не міг встояти перед ними, тож Венаріум перетворився на гори обвуглених руїн, які не розібрали й донині. З того часу ніколи вже не намагалися захопити країну кімерійців, вочевидь, ти брав участь у тому нападі?

— Брав, — буркнув здоровань. — У лавах орди, що видиралася на мури. Тоді я ще не бачив і п'ятнадцятьох снігів, але моє ім'я вже повторювали біля багать ради.

Бальтус мимоволі відсунувся, зиркаючи на співрозмовника. Здавалося неймовірним, що чоловік, який спокійно крокує поруч із ним, був одним із тих диких, оскаженілих від крові чортів, які того дня в давнину видряпалися на стіни Венаріуму, щоб залити його вулиці кров'ю.

— Отже, ти варвар! — мимоволі вигукнув він.

Його супутник кивнув, не образившись.

— Я Конан, кімерієць.

— Я чув про тебе.

Бальтус кинув на нього зацікавлений погляд. Не дивно, що той пікт став жертвою власних хитрощів! Кімерійці були такими ж дикими варварами, як пікти, але багато розумнішими. Далєбі, Конан тривалий час жив серед цивілізованих людей, хоча це аж ніяк не пом'якшило його і не послабило жодного з його первісних інстинктів. Страх Бальтуса змінило захоплення, коли помітив легкий нечутний котячий крок, яким кімерієць просувався стежкою. Змащені оливою ланки його кольчузі не дзвеніли, і Бальтус не сумнівався, що Конан може ковзати крізь найглибші хащі чи найгустіші ліси так само безгучно, як і будь-який голий пікт, який коли-небудь жив на землі.

— Ти не гундерієць? — це було більше твердження, ніж запитання.

Бальтус похитав головою.

— Я з Таурану.

— Я бачив хороших воїнів із Таурану. Але боссонці надто багато століть ховали вас, аквілонців, від кордону. Вам потрібен гарт.

Це була правда; боссонське прикордоння з його фортецями, наповненими вправними лучниками, довго служили Аквілонії буфером проти варварів з околиць. Тепер серед поселенців за річкою Громовицею зростало покоління воїнів, здатних протистояти варварам на високому рівні, але їхня кількість все ще залишалася мізерною. Більшість прикордонних жителів були, як Бальтус, більше орачами, ніж воїнами.

Сонце ще не зайшло, але його вже не було видно за густою стіною лісу. Тіні подовжувалися, глибшали в лісі, поки супутники йшли стежкою.

— Стемніє, перш ніж ми досягнемо форту, — недбало прокоментував Конан і раптом додав: — Слухай!

Він різко зупинився, трохи присівши, тримаючи меч напоготові. Варвар перетворився на втілення настороженості та загрози, готовий стрибнути та розірвати будь-якого ворога. Бальтус теж почув дикий зойк, що урвався на найвищій ноті. Це був лемент людини в жахливому страху або агонії. Конан миттю спохопився і помчав стежкою, з кожним кроком збільшуючи відстань між супутниками.

Бальтус вигукнув прокляття. У поселеннях тауранців він вважався хорошим бігуном, але Конан залишав його позаду з неймовірною легкістю. Відтак Бальтус забув про своє роздратування, бо до його вух долинуло страшне волення, подібного він ніколи не чув. Це був не людський крик, а горлання демонічної істоти, що, здавалося, раділа, вираз тріумфу відгомоном лунав в чорних безоднях за межами людського усвідомлення.

Бальтус завагався, липкий піт вкрив усе його тіло. Але Конан не вагався, він помчав за поворот стежки й зник, натомість Бальтус запанікував від того, що залишився

ЗМІСТ

По той бік Чорної ріки	3
Тіні Замбули	74
Гіборійська ера	116
Червоні цвяхи	147